

רמת-הנגב, קיבוץ שדה-בוקר

צ.ש.ים במדבר

ארוע מספר 2 | יום חמישי ה- 14/12/2006 | כ"ג כסלו תשס"ז

בשעה 21:00 במרכז בן-גוריון, קיבוץ שדה בוקר.

מחווה לקלרניתן גיורא פיידמן

בהשתתפות:

גיורא פיידמן

ואנסמבל מיתרי ירושלים

בניצוחו של אילן שול

גיורא פיידמן הוא אולי הנביא הגדול של מוסיקת הכליזמר בארץ ובעולם כולו. שנים רבות של חינוך והופעות הולידו תנועה עולמית, המזוהה עם חזונו. לתפיסתו של גיורא פיידמן הנגן איננו אלא צינור, שדרכו עוברים הניגונים מאיזה מקום אחר, נעלם, כמו בת-קול של השכינה.

אך טבעי הוא המעבר מן המחווה לאמני גטו טרזין למחווה למוסיקאי המופלא והחשוב הזה, שהעמיד דורות של מוסיקאים - יוצרים ונגנים - המציגים את מוסיקת הכליזמר ברחבי העולם כולו. מוסיקה זו, שמקורה במזרח אירופה של המאות השמונה-עשרה, התשע-עשרה והעשרים, נולדה במפגש שבין המוסיקאים הנוודים היהודים והצוענים במרכז ובמזרח אירופה. פיידמן אסף את הניגונים והוסיף עליהם חדשים לרוב. תוך שהוא משמר את מסורת הכליזמר פיתח ממנה גיורא פיידמן את סגנונו האישי, המתאפיין בטכניקה ווירטואוזית של קלרניתן קלאסי מקצועי ובביטוי רגשי נועז וחסר גבולות.

מופע הערב הוא כולו מחווה של הוקרה למפעל חייו הכביר של מאסטרו גיורא פיידמן, במלאות שבעים שנה להולדתו.

תוכנית המחווה כוללת מבחר מייצג של הרפרטואר האדיר של מוסיקת הכליזמר של גיורא פיידמן, אשר מנגן כסולן במבחר של קלרינטים מסוגים שונים, ומנחה את הערב בדברי הסבר על אופייה המיוחד ומשמעויותיה של מוסיקת הכליזמר.

תכנית הערב:

אורה בת-חיים	-	פתיחה (בעיבודו של סרגיי אביר)
משה וילנסקי	-	כלניות (בעיבודו של סרגיי אביר)
אורה בת-חיים	-	בעצמי (בעיבודו של סרגיי אביר)
גיל אלדמע	-	ברוח חסידית - סוויטה של 5 פרקים (בעיבודו של סרגיי אביר)

הפסקה

ג'וזפה ורדי	-	אינטרמצו מתוך "לה טראוויאטה"
ו.א. מוצארט	-	אדאג'יו מתוך הקונצ'רטו לקלרינט
ג'ורג' גרשווין	-	סוויטה מתוך האופרה "פורגי ובס" (בעיבודו של סטיב מורי)
אסטור פיאצולה	-	"ליברטנגו" ו"לוס פאחרוס פרדידוס" (בעיבודו של ראול חוארנה)

חאסטרן גיורא פיידמן

יליד 1936, בנם של מהגרים יהודיים בארגנטינה, גיורא פיידמן החל את חייו כשהוא מוקף במסורת המוסיקה היהודית והכליזמר. במהלך הקריירה המפוארת שלו הוא חיפש אחר דרכים לחבר בין המוסיקה שלו, לבין האמונה שלכל אדם צורך מולד לשיר - פירוש המילה כליזמר הוא החיבור בין המילים "כלי" ו"זמר" וגיורא פיידמן מפרש, בדרכו, כי הכוונה היא שכל אדם ואדם הוא למעשה כלי שירה.

קשה לתאר בדיוק מה הוא עושה על הבמה יחד עם הקלרינט שלו, שלעיתים בוכה, צוחק ולעיתים אף מספר סיפור המרתק את מאזיניו, ותמיד מדהים אותם עם דבר מה חדש. יחד עם זאת, גיורא פיידמן נמצא תדיר על המשמר ותר אחר הזדמנויות להציג את המוסיקה שלו שוב ושוב בצורה חדשה. חיפושיו אחר גיוון והפרשנות החדשה שלו לטנגו, ג'אז, מוסיקה קלאסית וכליזמר, מתמזגים יחדיו והופכים למעין גוף יוצר, גדול ומלא השראה. כל ניסיון להגדיר את סוג המוסיקה כשייכת לקטגוריה ספציפית יתנגש ברצון של פיידמן עצמו לעבור בין כל המחיצות ולהסיר את כל ההפרדות. "אמרו רק שיש לי סדר יום יהודי", הוא אומר וממשיך בדרכו שלו להלהיב קהלים עם הבלתי-צפוי.

הקריירה של גיורא פיידמן מגוונת ומלאת הישגים. בגיל 18, אחרי שלמד והוכשר כנגן קלאסי, התקבל פיידמן לתזמורת הסימפונית האופראית "תיאטרו קולון" בבואנוס-אייירס. שנתיים לאחר מכן, הוא התמנה כנגן הקלרינט הצעיר ביותר בפילהרמונית הישראלית. למשך שני עשורים הוא עבד עם המנצחים המובילים באותה עת. בתחילת שנות ה-70, עזב פיידמן את התזמורת הפילהרמונית הישראלית והחל במסר המוסיקאלי העצמאי שלו - הרנסאנס של מסורת הכליזמר בכל רחבי העולם, מסורת אותה העשיר בהעניקו לה פנים שונות קלאסיות מחד ומודרניות מאידך. הוא הקים הרכבים וכן השתלב עם תזמורות והרכבים קיימים לשם הופעות והקלטות. המשיכה העולמית למוסיקה שלו זכתה לפופולאריות, ללא תקדים, בגרמניה שם הקליט פיידמן עם תזמורת מובילות והפך לחלק ידוע בהפקות אופרה ותיאטרון.

הווירטואוזיות שלו הובילה אותו גם לעולם הסרטים. הוא סיפק את המוסיקה לרשימה ארוכה ומכובדת של פרויקטים בינלאומיים; הידוע ביותר ביניהם התרחש כאשר נענה להזמנה מסטיבן שפילברג ויחד עם יצחק פרלמן, זכה באוסקר עבור המוסיקה לסרט "רשימת שינדלר".

"מיתרי ירושלים" הוא הפרויקט העדכני ביותר של גיורא פיידמן. בפנייתו לפרופ' אילן שול, נשיא האקדמיה למוסיקה ולמחול, אספו יחדיו 15 מוסיקאים צעירים שימשיכו את מורשתו המוסיקאלית של פיידמן. ליאונרד ברנשטיין כתב פעם **"יחי גיורא, יחי הקלרינט שלי ותחיי המוסיקה שלו! הוא בונה גשרים בין דורות, תרבויות ומעמדות ועושה זאת באומנות מושלמת!"** המלצה מלהיבה זו, מוצאת ביטוי מושלם כיום דרך הופעותיו עם "מיתרי ירושלים".

האנסמבל הקאמרי "מיתרי ירושלים"

הייחודיות של הרכב זה נובעת בעיקר מהיצירה המוסיקאלית שלו, המשלבת יחדיו מוסיקה יהודית מודרנית עם מוסיקה קלאסית ייחודית. 15 נגני מיתר צעירים ומוכשרים, רובם בוגרי האקדמיה למוסיקה ולמחול בירושלים, הם אלו המהווים את האנסמבל "מיתרי ירושלים". רבים מאנשים הצעירים הללו זכו לפרסים ולהוקרה על כשרונם הרב.

האנסמבל גובש במהלך אביב 2006 על-ידי גיורא פיידמן ופרופ' אילן שול ויחדיו, פיתחו רפרטואר בהשראת המסר והחזון המוסיקאלי של גיורא פיידמן. המנהל המוסיקלי והמנצח של "מיתרי ירושלים" הוא פרופ' אילן שול, בעצמו נגן קלרינט בעל שם ופרסום בינלאומיים.

"מיתרי ירושלים" כבר זכו להכרה ארצית ועולמית בזכות הופעותיהם בארץ ובחו"ל. במהלך החודשים ספטמבר-אוקטובר 2006 הם סיירו ב-10 ערים שונות בגרמניה בהן התקבלו בהתלהבות רבה ע"י הקהל. לאחר הופעתם בבראונשוויג, בגרמניה, נכתב בעיתון "בראונשוויג צייטונג": **"סיבוב ההופעות הזה היה חגיגה לכבוד 70 שנות חייו של 'מלך הכליזמרים'". הוא לווה על ידי אנסמבל מיתרי ירושלים, אנסמבל מהדרגה הראשונה, תחת שרביטו של אילן שול... הם ניגנו מוצרט כהלכתו ויחד עם זאת, הביצוע שלהם היה חלומי".** מיד לאחר מכן בישראל, הם הופיעו בקונצרט הסיום החגיגי של פסטיבל "קול המוסיקה בגליל". הופעותיהם העתידיות כוללות הופעות באירועים מרכזיים בתל-אביב, ירושלים ובנגב.

בירושלים, עיר שלוש הדתות, הולך ולובש צורה מסר מוסיקאלי כלל עולמי. הרכב קאמרי בן 15 מוסיקאים צעירים ומוכשרים נוצר על מנת להחיות ולשמר את העושר של מסורת המוסיקה היהודית שהחלה לפני מאות בשנים. מצטרף אליהם במאמצייהם אדם אחד וקלרניטו - גיורא פיידמן - "מלך הכליזמרים", שמייצג ומפיץ את המוסיקה הזו כבר למעלה מ 40 שנה. גיורא פיידמן, הנשמה היהודית במוסיקה הקלאסית, מגשים חלום ועושה זאת יחד עם מיתרי ירושלים.

פרופ' אילן שול

פרופ' אילן שול, נגן קלרינט ומנצח, מכהן כנשיא האקדמיה למוסיקה ולמחול בירושלים, המוסד הישראלי המוביל בחינוך אומנותי, יצירתיות ובאומנות הביצוע. פרופ' שול הינו בנוסף גם המנהל המוסיקלי של התזמורת הקאמרית שליד האקדמיה למוסיקה, ירושלים.

משנת 1990 עד 2003 שימש כנגן קלרינט ראשי בתזמורת הסימפונית הישראלית, ראשון-לציון, המשמשת גם כתזמורת הבית של האופרה הישראלית החדשה. משנת 1983 עד שנת 1990 שימש כנגן קלרינט ראשי בסינפוניה הישראלית באר-שבע. פרופ' שול משמש לעיתים קרובות כסולן הן בקרב תזמורות והן בהרכבי מוסיקה קאמרית בישראל, והיה במשך שנים חבר ב"אנסמבל דורון" למוסיקה של המאה ה-20.

פרופ' שול הופיע כמנצח אורח עם התזמורת הסימפונית הישראלית, ראשון-לציון, תזמורת הסינפוניה הישראלית, באר-שבע, אנסמבל "מוסיקה-נובה", והתזמורת הקאמרית הקיבוצית, שם שימש כמנצח הבית. שימש כעוזר-מנצח בתזמורת הסימפונית הישראלית, ראשון-לציון בין השנים 1992-1999.

רשימת הנגנים:

מנהל מוסיקלי ומנצח

אילן שול

מנהל אדמנסטריטיבי

ברק ייבין

זיולה

קטיה פולין
אולגה גפט
אלכס שוחט

צ'לו

לירון יריב
מאיה בליצמן

באס

מירב מירון

כינור ראשון

יוני גרטנר
קרן ליפקר
בנג'מין פיאן
אבנר פינברג

כינור שני

איילת בק
קייסה מנטיסו
ויקטור רוזנברג
דנה ברזן
גורדי וילה